

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/426/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812214059
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3812214059.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľa D., zastúpeného Y. proti odporkyni H., zastúpenej Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne L., zastúpeného Z., o zaplatenie 1.739,62 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 15C/302/2012-140 zo dňa 28. marca 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania vo výške 89,14 Eur, do troch dní, k rukám Z.. M. U..

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím rozsudkom konanie o zaplatenie úroku z omeškania 6,25 % ročne zo sumy 1.652,16 Eur od 11.05.2007 do zaplatenia zastavil, návrh zamietol a uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť trovy konania, a to trovy vedľajšieho účastníka vo výške 442,93 Eur, na účet Z.. M. U. a trovy odporkyne a vedľajšieho účastníka za právne zastupovanie na účet Z.. S. X. v sume 174,10 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že dňa 30.10.2006 uzavrela odporkyňa so F. Zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, na základe ktorej poskytla banka odporkyni úver 48.000,- Sk s lehotou splatnosti 60 mesiacov, pri pevnej úrokovej sadzbe, mesačnou splátkou 1.242,51 Sk, čerpaním úveru 30.10.2006, celkovým počtom splátok 60, dátumom prvej a poslednej splátky 30.11.2006 a 30.11.2011, výškou úrokovej sadzby 18,9 %, ročnou percentuálnou mierou nákladov 23,6 %, celkovými nákladmi dlžníka 77,910,29 Sk, výškou úrokov a poplatkov 29.910,29 Sk, a ďalšími dojednaniami. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.04.2007 došlo k postúpeniu pohľadávok medzi I. a navrhovateľom, pričom predmetom postúpenia bola i pohľadávka voči odporkyni. Podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že zmluva bola vypovedaná ku dňu 05.04.2007, úver sa stal splatný ku dňu 10.05.2007. Z Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 18.02.2011 vyplýva uzavretie dohody medzi účastníkmi konania, pričom v bode 2. Uznanie záväzku osoba dlžníka vyhlasuje, že uznáva čo do právneho dôvodu a výšky záväzku voči veriteľovi I. zo dňa 30.10.2006, výška istiny je uvedená 1.562,16 Eur, náklady na inkasné konanie 149,37 Eur. V bode 3. Forma splatenia záväzku nie je uvedená žiadna výška splátky. Navrhovateľa podaním z 11.12.2012 najskôr upresnil návrh na začatie konania pred vydaním platobného rozkazu a žiadal zaviazat' odporkyňu k zaplateniu 1.739,62 Eur s úrokom z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 1536,16 Eur od 11.05.2007 do zaplatenia. Okresný súd konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania 6,25 % ročne zo sumy 1.652,16 Eur od 11.05.2007 do zaplatenia. V konaní nebolo sporné, že odporkyňa na základe zmluvy o flexipôžičke čerpana úver od I. v sume 48.000,- Sk, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach 60 mesiacov po 1.242,51 Sk. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok - výstup z bankového systému vyplýva, že splatnosť úveru nastala 10.05.2007 po tom, čo

bola daná výpoveď zo zmluvy 05.04.2007. Uvedenú skutočnosť potvrdil aj navrhovateľ. Okresný súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodne vznesenou námietkou premlčania dlhu odporkyne, ktorú vzniesol opakovane v konaní tak vedľajší účastník na strane odporkyne, ako i odporkyňa sama. Pokiaľ nastala celková splatnosť dlhu 10.05.2007 a navrhovateľ podal návrh dňa 08.08.2012, bol návrh podaný po uplynutí trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti okresný súd uviedol, že i keď išlo o zmluvu o úvere uzavretú podľa Obchodného zákonníka, vzhľadom na to, že táto zmluva je svojím charakterom zároveň i spotrebiteľskou zmluvou, pričom na záväzky zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, a tým i ustanovenia o premlčaní, spravuje sa premlčanie takéhoto dlhu občianskym právom. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku vzhľadom na zistené okolnosti uzavretia tejto dohody, považoval okresný súd túto dohodu za absolútne neplatný právny úkon predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka a neplatnú i pre neexistenciu slobodnej vôle na strane účastníčky dohody - odporkyne (§ 37 Občianskeho zákonníka). Je zrejme, že len a len z iniciatívy navrhovateľa bola vyhľadaná odporkyňa s tým, že dojednáva len splátky tohto úveru, pričom nebola vôbec informovaná o tom, že má podpísať aj jednostranné vyhlásenie o uznaní dlhu, o tom, či dlh je premlčaný a aké sú následky uznania záväzku. Navrhovateľka poprela, že by bola informovaná o uznaní, nerozumela premlčaniu a ani nevie, aké sú následky premlčania a uznania. Vierohodnosti tvrdenia odporkyne nasvedčuje i samotný obsah dohody, keď je v časti uznania záväzku vypísaná len suma istiny, číslo úverovej zmluvy nezodpovedá číselnému označeniu zmluvy, ktorú predložil navrhovateľ k návrhu, príslušenstvo k istine vôbec nie je uvedené, teda ani uznané. Len veľmi ťažko preto možno uvažovať o uznaní dlhu čo do právneho dôvodu a výšky. Účelom návštevy bolo zrejme len dojednanie splátok, v predmetnej dohode výška splátok nie je uvedená, pričom v časti 3. dohody je vopred predtlačené vyhlásenie dlžníka o jeho vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Táto skutočnosť nebola v konaní vôbec preukázaná, práve naopak, odporkyňa poprela, že by vedela vôbec čo, čo znamená uznanie záväzku a uznanie premlčaného dlhu. Takto deklarovaný zámer navrhovateľa dosiahnuť úspešnú vymožiteľnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku okresný súd hodnotil ako nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 257/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pretože navrhovateľa ako veriteľa viedlo k podpisu dohody to, aby docielil vymožiteľnosť práva pred súdom a nie meniť pôvodný obsah zmluvy, a to dojednanie nových splátok. Dohoda ako taká je pritom vyhotovená vo forme predtlačeného textu, to znamená pre všetky prípady dlhov, či sú v čase podpisu tejto listiny premlčané alebo nie. Uzatvorenie tejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 8 ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti. Rovnako takéto nové zmluvné dojednanie vzhľadom na všetky okolnosti je v rozpore s 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tvrdenia navrhovateľa o rozdielnych účinkoch uznania práva v zmysle § 110 ods. 1 druhá veta OZ a uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, a to že uznanie práva podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je viazané na vedomosť dlžníka, že uznáva premlčané právo, kým pri uznaní dlhu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje táto vedomosť, považoval okresný súd vzhľadom na všetky zistené okolnosti ohľadom uzatvorenia tejto dohody za účelové až špekulatívne, o to viac, že v čase podpisu dohody dlh odporkyne ešte premlčaný ani nebol. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že zamestnanec navrhovateľa nepredkladal túto dohodu vôbec s úmyslom dosiahnuť uznanie či už práva alebo dlhu, účelom jeho návštevy bolo dojednať splátky a docieľiť podpis dohody zo strany odporkyne. Osoba dlžníka pritom v tejto formulárovej dohode vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch, čo teda odporuje horeuvedenému tvrdeniu navrhovateľa, pričom v čase podpisu tejto dohody evidentne dlh ešte premlčaný ani bol. Dohoda v časti uznania záväzku a vyhlásenia o vedomosti premlčaného dlhu je neplatná i pre rozpor s § 37 Občianskeho zákonníka, pretože odporkyňa nedisponovala vôľou urobiť takéto právne úkony. Vzhľadom na uvedené považoval okresný súd dohodu za neplatný právny úkon jednak pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 a zároveň i podľa § 8 ods. 4 zákona č. 257/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, jednak pre rozpor s § 37 OZ, preto v dôsledku vznesenej námietky premlčania návrh zamietol predovšetkým z tohto dôvodu. Pokiaľ ide o tvrdenia navrhovateľa o tom, že vedľajší účastník nemôže účinne vzniesť námietku premlčania, okresný súd konštatoval, že s týmto názorom nesúhlasí. Pokiaľ by vedľajší účastník v občianskoprávnom konaní nemohol urobiť v konaní procesné vyhlásenie, či už ústne alebo písomne, ktoré opiera aj o ustanovenia hmotného práva, stratil by sa akýkoľvek jeho význam v konaní. Vedľajší účastník podľa názoru okresného súdu môže vzniesť aj námietku, ktorá je hmotnoprávneho charakteru, napríklad námietku neplatnosti právneho úkonu, namietajú zodpovednosť za škodu, napr. pri poisťných sporoch, premlčanie dlhu a podobne.

Okrem toho v danej veci vzniesla námietku premlčania pred súdom aj odporkyňa ako dlžník. Pokiaľ ide o návrh na prerušenie konania s požiadavkou položiť Súdnemu dvoru Európskej únie otázku ohľadom posúdenia nekalých podmienok aj v zmenách a doplnkoch pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy, okresný súd sa týmto návrhom nezaoberal, pretože tento návrh bol podaný podmienene pre prípad, ak súd nebude akceptovať právnu argumentáciu ohľadom tohto úkonu. Vzhľadom na to, že okresný súd sa takmer v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou vedľajšieho účastníka ohľadom vyhodnotenia neplatnosti tohto úkonu, tento návrh nepovažoval za účinný procesný návrh vedľajšieho účastníka, o ktorom by mal súd rozhodovať. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 101, § 39, § 37, § 110 ods. 1, § 558, § 54 ods. 1, Občianskeho zákonníka, § 2, § 8 zákona č. 258/2001 Z. z., § 8 ods. 4, § 4 ods. 8 zákona č. 257/2007 Z. z. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému vedľajšiemu účastníkovi okresný súd priznal trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom Z.. M. U. vo výške 442, 93 Eur a úspešnej odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi priznal trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom Z.. S. X. vo výške 174,10 Eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Mal za to, že v danom prípade došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, ktorý nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Citované zákonné ustanovenie nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby v takomto prípade nastupuje. Bol toho názoru, že odporkyňa po tom, čo sa oboznámila s obsahom Dohody, svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky, nebola k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútená, pričom nedochádza ani k zhoršeniu jej postavenia ako spotrebiteľa, práve naopak, odporkyni poskytol možnosť splniť už existujúci splatný záväzok, s plnením ktorého sa dostala do omeškania v splátkach. Ďalej nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co 141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky, čo vyvodil o.i. z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že vyhovie jeho návrhu v plnom rozsahu, resp. napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 106,97 Eur.

Odporkyňa a vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhli rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, uplatnili trovy odvolacieho konania. Uviedli, že navrhovateľom predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, vopred pripravený dodávateľom pre spotrebiteľa, ktorý nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť

jeho obsah, Takto predformulovaná dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ich právny význam a dôsledky sú pre spotrebiteľa neznámymi kategóriami a ako neprijateľné sú obe absolútne neplatné. Uzatvorenie dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 ZOS, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť predĺženie premlčacej lehoty. Zdôraznil, že pracovníci navrhovateľa sú pri získavaní podpisov na formulárových dohodách mimoriadne úspešní a pravdepodobne aj motivovaní zo strany zamestnávateľa. Je známou skutočnosťou, že priemerný spotrebiteľ je nielen právne neznalý a neinformovaný, ale je súčasne mimoriadne manipulovateľný v situácii, pokiaľ sa dostane pod psychický tlak a sú u neho vyvolané emócie strachu a obáv, čo školená osoba, pracujúca pre inkasnú spoločnosť, dokáže v rámci štandardizovanej procedúry bez ťažkostí dosiahnuť vhodným vystupovaním pri použití správnych slovných formulácií v určitom poradí. Takémuto konaniu navrhovateľa nie je namieste priznať súdnu ochranu. Vzhľadom na predformulovaný obsah dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. Je potrebné uvedenú prax navrhovateľa považovať za nekalú obchodnú prax. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom bol využitý omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa, resp. dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy, definovaný v článku 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách teda nevyhnutne musí dopadať aj na uvedenú dohodu. Rovnako právny režim celej citovanej smernice, z ktorej je odvodený model spotrebiteľskej ochrany, zakotvený v našom právnom poriadku. Dohoda ako právny úkon je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná. Uvedli, že ust. § 558 Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k ustanoveniu § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka ustanovením špeciálnym a jeho aplikácia je namieste vždy, keď sa jedná o uznanie práva spočívajúceho v povinnosti zaplatiť peňažné plnenie, ktoré je v čase uznávacieho prejavu dlžníka premlčané, čo logicky odôvodňuje podmienku formulovanú zákonodarcom, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Tvrdili, že preukázateľná kumulácia nekalých obchodných praktík navrhovateľa (§ 7 ZOS, § 8 ods. 1, ods. 4 ZOS), ktoré odporujú dobrým mravom (§ 4 ods. 8 ZOS, § 3 ods. 1 OZ) súčasne s neurčitosťou dohody je dôvodom na posúdenie „uznania“ ako neplatného právneho úkonu podľa § 39, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhli potvrdiť i výrok o trovách konania pred súdom prvého stupňa, nakoľko súd pri rozhodovaní o trovách konania postupoval v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Uplatnili náhradu trov odvolacieho konania vo výške 89,14 Eur.

Odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne doplnili svoje vyjadrenie k odvolaniu tak, že paušálnou aplikáciou Obchodného zákonníka pri každej formulárovej zmluve, ktorá je označená ako úverová zmluva, by súd skízol do povrchnosti, ktorá opomína obsah hodnoteného právneho úkonu a zároveň by sa ignorovala zmena spoločenskej situácie, predovšetkým kogentná úprava spotrebiteľských zmlúv, vrátane zmlúv o spotrebiteľských úveroch. Vyslovili názor, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere bez ohľadu na formu a typ spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskym zákonníkom.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k vyjadreniu vedľajšieho účastníka uviedol, že zmluva o úvere je upravená ust. § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že na tento právny vzťah sa bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom. Podľa ust. § 397 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba 4 roky.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu podaného odvolania a jeho dôvodov a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo konanie o zaplatenie úroku z omeškania 6,25 % ročne zo sumy 1.652,16 Eur od 11.05.2007 do zaplatenia zastavené, nebol odvolaním navrhovateľa dotknutý, nadobudol právoplatnosť a odvolací súd ho preto nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.)

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolacie námietky navrhovateľa vo veci samej sú totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvého stupňa. Konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia účastníkov mal za preukázané, a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Námietky navrhovateľa uvedené v podanom odvolaní, preto nemohli v danej veci privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

Odvolací súd zhodne s názorom prvostupňového súdu poukazuje na skutočnosť, že v prejednávanej veci pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, a ktorá podstatne narušuje, alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčania.

Ako vyplýva z článku 6 odsek 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu, alebo je spôsobilá uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo k viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku 6 ods. 1, pričom v obidvoch prípadoch zapríčiňuje, alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d) smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom (rozsudky zo 14.01.2010 Plus Warenhandels-gesellschaft, C-304/08 Zb. s. I 217, bod 36, a z 09.11.2010, Mediaprint Zeitungs - unt zeitschriftenverlag C 540/08, bod 17).

S prihliadnutím práve na okolností uzatvorenia dohody o uznaní záväzku a splátkovom kalendári je potrebné skonštatovať, že navrhovateľ umiestil text o vedomosti premlčaného dlhu do dohody napriek tomu, že dlh v čase uzatvárania dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu nebol premlčaný. Dohoda o splátkach je nepochybne formulár ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka obsahujúci viacero právnych vzťahov napríklad jednostranné prejavy uznania záväzku, prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho o následkoch a dvojstranné právne úkony o dohode o splátkach a dohode o uzavretí rozhodcovskej doložky. Skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a predĺženia premlčacej doby na uplatnenie nároku navrhovateľa. Z textu dohody je zrejmé že ide o formulár, ktorý navrhovateľ používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov (označenie osobou a údajov). Všetky tieto okolnosti len dosvedčujú fakt, že navrhovateľ chcel dosiahnuť uznanie dlhu v zmysle Občianskeho zákonníka a v dôsledku toho uplatniť právo na súde. Súd teda nemôže

poskytnúť ochranu uplatnenému právu, ktoré je výsledkom použitia nekalej obchodnej praktiky, pretože výkon práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

Správne teda prvostupňový súd považoval uplatnenú pohľadávku navrhovateľa za premlčanú z dôvodu, že uplatnená pohľadávka bola splatná 10.05.2007 a návrh bol podaný dňa 08.08.2012, teda po uplynutí všeobecnej premlčacej trojročnej doby (podľa § 101 Občianskeho zákonníka).

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.), vrátane správneho výroku o trovách konania.

Navrhovateľ sa domáhal, aby odvolací súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, keď poukazoval jednak na skutočnosť, že trovy vedľajšieho účastníka neboli účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva, že pokiaľ vedľajší účastník využíva na zastupovanie v súdnych konaniach pomoc advokáta, musí jeho trovy znášať z vlastných prostriedkov, že sa jedná o umelé navyšovanie trov konania zneužitím zákona o ochrane spotrebiteľa, účelu a zmyslu inštitútu náhrady trov právneho zastúpenia, a preto žiadal, aby súd aplikoval ust. § 150 O.s.p.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O.s.p. platí, že ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Citované ustanovenie možno uplatniť vtedy, keď sú splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorého výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa prihliada aj na osobné, majetkové a zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania, pričom je potrebné zohľadňovať aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Zistenie, že účastník mal úspech v konaní v dôsledku uplatnenia námietky premlčania, nie je dôvodom, aby súd bez ďalšieho nepriznal úspešnému účastníkovi náhradu trov konania.

Pokiaľ ide o osobné, majetkové a zárobné pomery, túto skutočnosť nemožno zohľadniť v prospech navrhovateľa, keďže k tomu nie sú žiadne dôvody a ani v tomto smere navrhovateľ neargumentuje.

Je nepochybné, že navrhovateľ uplatnil premlčanú pohľadávku a práve v dôsledku vznesenia námietky premlčania vedľajším účastníkom na strane odporkyne ako i odporkyne došlo k zamietnutiu návrhu. Navrhovateľ žaloval premlčanú pohľadávku zrejme v domnienke, že odporkyňa nebude premlčanie namietat' v dôsledku svojej neznalosti. Práve táto okolnosť je jednou z tých, ktorá vylučuje aplikáciu ust. § 150 O.s.p. v danom prípade.

Základná námietka navrhovateľa smeruje k tomu, že trovy konania v prípade, ak sa vedľajší účastník nechá zastúpiť advokátom, nemožno považovať za účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva.

Odvolací súd poukazuje na článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom.

Pokiaľ navrhovateľ má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, takisto každý iný účastník súdneho konania za rovnakých podmienok môže toto právo, garantované Ústavou Slovenskej republiky, využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje O.s.p.

V ust. § 93 ods. 2 O.s.p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Z ust. § 18 O.s.p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

V zmysle ust. § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

V zmysle § 25 ods. 1 O.s.p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

V zmysle § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva ako účastník a povinnosti ako účastník.

Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal.

Vedľajší účastník správne vo vyjadrení k odvolaniu argumentuje princípom tzv. „rovnosti zbraní“, a zdôrazňuje, že navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné a mal by si ich vedľajší účastník hradiť zo svojho. Pre takýto záver nie je žiaden rozumný dôvod, keď tento názor je v rozpore s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami. Z argumentácie navrhovateľa sa javí, že chce pre seba získať výhodnejšie postavenie v konaní, keď je zastúpený advokátom, pričom argumentuje tým, že vedľajší účastník je združením založeným za účelom ochrany spotrebiteľov a len združenie má právo v konaní tohto spotrebiteľa zastupovať. Odvolací súd však zdôrazňuje, že v danom prípade treba rozlišovať vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou a vzťah vedľajšieho účastníka k odporkyňi, ako aj k jeho právu nechať sa zastúpiť v konaní advokátom. Zároveň treba poukázať aj na novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., keď O.s.p. pod trovy konania zahŕňa okrem iného aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Argumentácia navrhovateľa, smerujúca k neúčelnosti trov vedľajšieho účastníka, nemá oporu v zákone a nemožno na ňu prihliadnúť ani vo vzťahu k ust. § 150 O.s.p., ktorý v konečnom dôsledku o účelnosti trov konania nič nehovorí, na rozdiel od ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Citované ust. § 142 O.s.p. totiž upravuje, ako súd postupuje v prípade, keď priznáva právo na náhradu trov konania, pričom posudzuje účelnosť takto uplatnených trov, a to vo vzťahu k trovám, ktoré účastníkovi prizná. Takto môže trovy, ktoré sú neúčelné, znížiť. Citovaná právna úprava v § 150 v žiadnom prípade však neodôvodňuje nepriznanie trov konania z dôvodu neúčelnosti.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej i vo výroku o trovách odporkyne a vedľajšieho účastníka pred súdom prvého stupňa, ktorý považoval za vecne správny a námietky navrhovateľa v tomto smere považoval za nedôvodné.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní boli odporkyňa a vedľajší účastník úspešní, a preto im patrí náhrada trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania odporkyne a vedľajšieho

účastníka spočívajú v trovách právneho zastúpenia - odmene za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu 81 Eur, režijný paušál, spolu 89,14 Eur) podľa § 10 ods. 1, § 13 ods. 2, § 14 ods. 1 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. uplatnenej zástupcom odporkyne a vedľajšieho účastníka.

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.